

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/ว.๑๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน นางอมรรัตน์ โพธิ์ปัสสา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวสิรินาฏ กางโหล่น รหัส G๔๖๒๑๒๐๑๐๖ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน ภาคสมทบ กำลังศึกษาวิจัย และทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการแบบชนิดกลุ่มสาระ โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนเป็อยน้อยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๒ ” ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาแผนการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ พฤติกรรมการสอนของครูและแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ซึ่งเป็นเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและพิจารณา เนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

ที่ ศร ๐๕๔๐.๐๑/ ๖.๑๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน นายมนตรี เป้าศรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวสิรินาฏ กางโหล่น รหัส G๔๖๒๑๒๐๑๐๖ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน ภาคสมทบ กำลังศึกษาวิจัย และทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการชนิดข้ามกลุ่มสาระ โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนเป็อยน้อยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๒ ” ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาแผนการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน พฤติกรรมการสอนของคและแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ซึ่งเป็นเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและพิจารณา เนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะ ได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศร ๐๕๔๐.๐๑/ว.๑๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน นางพัชรา สิงห์หลง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวสิรินาฏ กางโหล่น รหัส G๕๖๒๑๒๐๑๐๖ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน ภาคสมทบ กำลังศึกษาวิจัย และทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการชนิดข้ามกลุ่มสาระ โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนเป็อยน้อยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๒” ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาแผนการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน พฤติกรรมการสอนของคุณและแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ซึ่งเป็นเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและพิจารณา เนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/ว.๑๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน นายทศพล บรรยง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวสิรินาฏ กางโหล่น รหัส G๔๖๒๑๒๐๑๐๖ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน ภาคสมทบ กำลังศึกษาวิจัย และทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการชนิดข้ามกลุ่มสาระ โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนเมือยน้อยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๒ ” ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาแผนการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ พฤติกรรมการสอนของคุณและแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนซึ่งเป็นเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและพิจารณา เนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกียรติศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/ ว.๑๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน นางอรุณี วงษ์ช้าง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวสิริมาศ กางโหล่น รหัส G๔๖๒๑๒๐๑๐๖ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน ภาคสมทบ กำลังศึกษาวิจัย และทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการชนิดข้ามกลุ่มสาระ โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนเป็ยน้อยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๒ ” ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาแผนการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน พฤติกรรมการสอนของคและแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ซึ่งเป็นเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและพิจารณา เนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศร ๐๕๔๐.๐๑/ ว.๑๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน นางจุฬาร สุกวิทย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวสิริมาฏ กางโหล่น รหัส G๔๖๒๑๒๐๑๐๖ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน ภาคสมทบ กำลังศึกษาวิจัย และทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการชนิดข้ามกลุ่มสาระ โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนเป็อยน้อยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๒ ” ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาแผนการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน พฤติกรรมการสอนของคุณและแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ซึ่งเป็นเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและพิจารณา เนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/ว.๑๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน นางสาวอมรรัตน์ จุมพล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวศิรินาฏ กางโหล่น รหัส G๔๖๒๑๒๐๑๐๖ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน ภาคสมทบ กำลังศึกษาวิจัย และทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการชนิดข้ามกลุ่มสาระ โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนเบ็ญ้อยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๒ ” ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาแผนการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน พฤติกรรมการสอนของคุณและแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ซึ่งเป็นเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและพิจารณา เนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/ว.๑๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งบุคลากรเป็นผู้ช่วยวิจัย

เรียน นายพนม ขอนจันทร์

ด้วยนางสาวสิรินาฏ กางโหล่น รหัส G๔๖๒๑๒๐๑๐๖ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน ภาคสมทบ กำลังศึกษาวิจัย และทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการชนิดข้ามกลุ่มสาระ โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนเป็อยน้อยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๒ ” ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การสอนแบบบูรณาการข้ามกลุ่มสาระ ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้ จึงมีความจำเป็นที่จะใช้บุคลากรเป็นผู้ช่วยวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ ดังนั้นเพื่อให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๑๒-๕๔๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/ ว.๑๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งบุคลากรเป็นผู้ช่วยวิจัย

เรียน นายพฤษ สอนไสย

ด้วยนางสาวสิรินาถ กางโหล่น รหัส G๔๖๒๑๒๐๑๐๖ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน ภาคสมทบ กำลังศึกษาวิจัย และทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการชนิดข้ามกลุ่มสาระ โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนเบ็ญ้อยน้อยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๒ ” ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การสอนแบบบูรณาการข้ามกลุ่มสาระ ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้ จึงมีความจำเป็นที่จะใช้บุคลากรเป็นผู้ช่วยวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการสอนกลุ่มสาระศิลปะ ดังนั้นเพื่อให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่าน เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๔๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/ว.๑๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งบุคลากรเป็นผู้ช่วยวิจัย

เรียน นางสาวบัวหวาน สร้างนอก

ด้วยนางสาวสิรินาฏ กางโหล่น รหัส G๔๖๒๑๒๐๑๐๖ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน ภาคสมทบ กำลังศึกษาวิจัย และทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการชนิดข้ามกลุ่มสาระ โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนเป็อยน้อยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๒ ” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ใช้การสอนแบบบูรณาการข้ามกลุ่มสาระ ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้ จึงมีความจำเป็นที่จะใช้บุคลากรเป็นผู้ช่วยวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการสอนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ดังนั้นเพื่อให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๔๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/ว.๑๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเปือยน้อยศึกษา

ด้วยนางสาวสิรินาฏ กางโหล่น รหัส G๔๖๒๑๒๐๑๐๖ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน ภาคสมทบ กำลังศึกษาวิจัย และทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการชนิดข้ามกลุ่มสาระ โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนเปือยน้อยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต ๒ ” ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ / ๑ ดังนั้น เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้บุคลากรดังกล่าวได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ตามความประสงค์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๙

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๔๓๘

ภาคผนวก ข

แผนการเรียนรู้ จำนวน 6 แผนการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการเรียนรู้ที่ 1 หน่วยการเรียนรู้เรื่องนำคำเขียนเรื่อง
ช่วงชั้นที่ 3 ปีที่ 1 จำนวน 5 ชั่วโมง

แผน ๙ที่ / เนื้อหา	สาระภาษาไทย	สาระสังคมฯ	สาระวิทยาศาสตร์	สาระศิลปะ
นำคำเขียน เรื่อง	สาระที่ 2 การ เขียน - เขียนเรียง ความเรื่อง ประโยชน์และ โทษของสารต่อ ชีวิตและสิ่งแวดล้อม	สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ - ปัญหาสิ่งแวดล้อม ในชุมชน - วิธีการแก้ปัญหา สิ่งแวดล้อมในชุมชน	สาระที่ 2 ชีวิตกับ สิ่งแวดล้อม - สิ่งแวดล้อมใน ชุมชน	สาระที่ 1 ทัศนศิลป์ - ออกแบบ วาดภาพสิ่งแวดล้อม

แผนการเรียนรู้ที่ 1

Theme : ชีวิตที่แสนสุข
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
วันที่ 13 ธันวาคม 2548

เรื่อง นำคำเขียนเรื่อง
จำนวน 5 ชั่วโมง
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548

สอนโดย นางสาวสิรินาถ กางโหล่น สาระภาษาไทย

นางสาวบัวหวาน สร้างนอก สาระวิทยาศาสตร์

นายพฤษ สอนไสย สาระศิลปะ

นายพนม ขอนจันทร์ สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

.....

สาระสำคัญ

ในสังคมไทยปัจจุบัน มีปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษมากมายหลายปัญหาเช่น น้ำเน่า
อากาศเสีย เสียงดังอึกทึก ทำให้คนในชุมชนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ไม่ดี สังคม ไม่ได้
รับการพัฒนาการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากคนในชุมชนทุก
คนร่วมมือกันป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ เพื่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายที่ดี
ของคนในชุมชน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วางแผนการไปศึกษาปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบในชุมชนได้
  2. ระบุปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนได้
  3. วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมแต่ละประเภทได้
  4. วางแผนเพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมได้
  5. วาดภาพสิ่งแวดล้อมเป็นพิษได้
  6. เขียนเรียงความเรื่องสิ่งแวดล้อมในชุมชนได้
2. อภิปรายแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนเกี่ยวกับ
สิ่งแวดล้อมได้

สาระการเรียนรู้

ภาษาไทย

- การเขียนเรียงความ

วิทยาศาสตร์

- สิ่งแวดล้อมในชุมชน

สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- ปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน
- วิธีการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

ศิลปะ

- วาดภาพสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ปฐมนิเทศพร้อมแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
2. ครูนำภาพสิ่งแวดล้อมเป็นพิษประเภทต่าง ๆ เช่น แหล่งน้ำเสีย อากาศเป็นพิษ ดินเสื่อมโทรม เป็นต้น ให้นักเรียนสังเกตภาพและร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพ โดยครูใช้คำถามกระตุ้นนักเรียนดังนี้
  - นักเรียนเห็นสภาพแวดล้อมเป็นพิษแล้วรู้สึกอย่างไร
3. ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสงสัยและพยายามหาคำตอบด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้คำถามดังนี้

ในชุมชนของนักเรียนมีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอะไรบ้าง มีสาเหตุมาจากอะไร

4. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 9 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน อ่านวิธีการทำกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนของเรา ในชุดกิจกรรมให้เข้าใจ โดยใช้เวลาอ่านประมาณ 5 นาที
5. นักเรียนและครูร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการทำกิจกรรมดังนี้
  - ☞ นักเรียนทราบหรือไม่ว่า ในชุมชนของนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมหรือไม่อย่างไร
  - ☞ สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่คิดว่ามีอะไร จากนั้น ให้นักเรียนตอบคำถามลงในชุดกิจกรรม

6. ให้นักเรียนทำกิจกรรมการศึกษาข้อมูลสิ่งแวดล้อมเป็นพิษในท้องถิ่น ดังนี้
- ☞ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบ พร้อมทั้งระบุปัญหาและสาเหตุของปัญหา
  - ☞ ให้นำบันทึกผลลงในตารางพร้อมทั้งวาดภาพประกอบ
- จากนั้นให้นักเรียนบันทึกผลการทำกิจกรรมลงในกิจกรรมชุดเดิม
7. ขณะที่นักเรียนทำกิจกรรม ครูประเมินผลงานการเรียนรู้โดยพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินตามสภาพจริง
8. ให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานการศึกษาหน้าชั้นเรียน โดยใช้เวลากลุ่มละประมาณ 8 นาที
9. นักเรียนและครูร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการศึกษา โดยครูถามคำถามหลังกิจกรรมดังนี้
- ☞ พบปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนหรือไม่
  - ☞ ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติใด
  - ☞ สภาพปัญหาที่พบมีมากหรือน้อยอย่างไร มีสาเหตุมาจากอะไร
  - ☞ วิธีแก้ปัญหามลพิษที่พบมีอะไรบ้าง มีความเป็นไปได้ในการแก้ปัญหาหรือไม่อย่างไร
  - ☞ ตามความเห็นของนักเรียนสาเหตุสำคัญที่สุดคืออะไร
10. ให้นักเรียนสรุปผลการทำกิจกรรมในประเด็นต่อไปนี้
- ☞ ปัญหาและสาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบในชุมชน
11. ครูใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสงสัยและพยายามหาคำตอบด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ดังนี้
- นักเรียนมีวิธีแก้ปัญหามลพิษเป็นพิษในชุมชนได้อย่างไร
12. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิม ศึกษาวิธีการทำกิจกรรมที่ 2 เรื่องการแก้ปัญหามลพิษในชุมชนของเรา
13. นักเรียนและครูร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการทำกิจกรรมดังนี้
- ☞ ปัญหามลพิษเป็นพิษที่เลือกศึกษา คืออะไร
  - ☞ ให้คาดคะเนว่า สาเหตุของปัญหามลพิษเป็นพิษนั้นคืออะไร

จากนั้นให้นักเรียนตอบคำถามลงในชุดกิจกรรม

14. ให้นักเรียนทำกิจกรรมการวิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุ และวิธีการแก้ปัญหา สิ่งแวดล้อมเป็นพิษในชุมชนดังนี้

- ☑ นักเรียนเลือกปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษที่ศึกษาในกิจกรรมที่ 1 มา 1 ปัญหา
- ☑ วิเคราะห์สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาอย่างชัดเจน
- ☑ วางแผนเพื่อแก้ปัญหาข้างต้นพร้อมบันทึกผลและเสนอแผนการแก้ปัญหา

จากนั้นให้นักเรียนบันทึกผลจากการทำกิจกรรมลงในชุดกิจกรรม

15. ขณะที่นักเรียนทำกิจกรรม ครูประเมินผลงานการเรียนรู้โดยพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินตามสภาพจริง

16. ให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานการศึกษาหน้าชั้นเรียน โดยใช้เวลากลุ่มละประมาณ 5 นาที

17. นักเรียนและครูร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการศึกษา โดยครูใช้คำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้

- ☑ ใช้เกณฑ์อะไรในการเลือกปัญหา
  - ☑ สมาชิกกลุ่มทุกคนเห็นด้วยกับปัญหาที่เลือกศึกษาหรือไม่ อย่างไร
  - ☑ แผนที่กำหนดขึ้นใครบ้างมีส่วนร่วมมีส่วนร่วมแก้ปัญหา
  - ☑ ให้คาดคะเนว่าจะใช้เวลาแก้ปัญหานานเพียงใดจึงจะสำเร็จ
  - ☑ คนในชุมชนมีความสำคัญต่อความสำเร็จในการแก้ปัญหาหรือไม่
- จะมีวิธีชักชวนคนในชุมชนอย่างไร

☑ ถ้าทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนแล้ว นักเรียนลองจินตนาการสภาพของชุมชนนั้น

- ☑ ให้สรุปผลการทำกิจกรรม
- ☑ ให้จินตนาการสภาพชุมชนของนักเรียนที่ต้องการให้เป็นพร้อมวาดภาพประกอบคำอธิบาย

18. ให้นักเรียนสรุปผลการทำกิจกรรมตามประเด็นต่อไปนี้

- ☑ สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษในชุมชน
- ☑ สาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ
- ☑ การวางแผนวิธีการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ

19. ครูให้นักเรียนเขียนบันทึกหลังการเรียนในประเด็นนี้ ดังนี้

- ☑ สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้คืออะไร
- ☑ นักเรียนเข้าใจเรื่องใดมากที่สุด
- ☑ นักเรียนมีปัญหาหรือข้อสงสัยในเรื่องใดบ้าง
- ☑ นักเรียนพึงพอใจกับการเรียนในวันนี้หรือไม่
- ☑ นักเรียนต้องการให้ครูปรับปรุงการสอนในเรื่องใด

20. ครูแจกใบความรู้เรื่องการเขียนเรียงความให้นักเรียนศึกษาครูอธิบายประกอบ

21. ให้นักเรียนเขียนเรียงความเรื่องสิ่งแวดล้อมในชุมชนของเรา ตามหลักเกณฑ์ใน

ใบความรู้ส่งครู

ชื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. สื่ออินเทอร์เน็ต
4. สิ่งแวดล้อม
5. วัสดุอุปกรณ์การทดลอง

การวัดและประเมินผล

1. การตอบคำถาม
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม / รายบุคคล
3. ความสนใจ / ความกระตือรือร้น
4. ผลงานนำเสนอ
5. ตรวจใบงาน / ผลงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิจกรรมเสนอแนะ

.....
.....

ข้อเสนอแนะของหัวหน้ากลุ่มสาระ

.....
.....

ข้อเสนอแนะของหัวหน้าสถานศึกษา / ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

บันทึกการใช้แผนการเรียนรู้

ผลการสอน

.....
.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

( )

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบความรู้เรื่อง การเขียนเรียงความ

ประกอบแผนการเรียนรู้ที่ 1
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่องนำคำเขียนเรื่อง
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548

การเตรียมการเขียนเรียงความ

1. กำหนดหัวข้อเรื่อง ถ้าสามารถเลือกเรื่องเองได้ควรเลือกรื่องที่ตนเองสนใจที่สุด และรู้ดีที่สุด
2. การกำหนดขอบเขตของหัวเรื่อง ไม่ควรเลือกรื่องที่กว้างเกินไป แต่เป็นหัวข้อที่อาจกำหนดขอบเขตของเนื้อเรื่อง และกำหนดขอบเขตความมุ่งหมายในการเขียนให้เฉพาะเจาะจงลงไป เรียงความที่ดีจะต้องไม่กล่าวอย่างผิวเผินกว้าง ๆ ทั่วไป แต่จะต้องมีรายละเอียด มีตัวอย่าง มีการอธิบาย การขยายความ อย่างแจ่มแจ้ง จึงจะเป็นเรียงความที่ดี
3. การรวบรวมข้อมูลในการวางโครงเรื่อง ในการเขียนเรียงความนั้น เราจะต้องมีข้อมูลและรายละเอียดที่จะใช้ในการเขียนให้เพียงพอและตรงกับหัวข้อที่จะเขียนการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการเขียนเนื้อเรื่องนี้เป็นความจำเป็น ไม่ใช่ว่ามีแต่หัวเรื่องแล้วจะลงมือเขียนได้เลย แต่เราต้องใช้เวลาในการเตรียมเนื้อเรื่องด้วยการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ก่อนเสมอ ข้อเสนอนี้ในการรวบรวมข้อมูลนี้คือ
  - 3.1 บันทึกข้อมูลที่ได้จากแหล่งต่าง ๆ ไว้ในกระดาษก่อนทั้งหมด
  - 3.2 คัดเลือกเอาเฉพาะที่จำเป็นและสอดคล้องกับหัวเรื่องอย่างแท้จริงเท่านั้น แล้วจัดลำดับข้อมูลเหล่านั้นอย่างมีเหตุผล อธิบายได้ว่าทำไมจึงจัดเช่นนั้น
4. ข้อคิดเกี่ยวกับผู้อ่าน ผู้อ่านมีความสำคัญมากในฐานะผู้รับสาร ถ้าเราไม่สามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจสารได้อย่างที่เราต้องการ ความพยายามในการเขียนก็เป็นการเสียเปล่า ข้อที่ผู้เขียนควรระลึกไว้เสมอเกี่ยวกับผู้อ่านคือ
  - 4.1 ถ้าเขียนด้วยลายมือ ต้องชัดเจนพอที่ผู้อ่านจะอ่านได้สะดวก ลายมือที่หวัดเกินไป ตัวเล็กเกินไป เขียนไม่เป็นระเบียบ หรือขาดตกจนเสียความเหล่านี้ ล้วนเป็นอุปสรรคต่อการเข้าใจสารให้ถูกต้องทั้งสิ้น
  - 4.2 ผู้เขียนต้องเข้าใจผู้อ่านแต่ละประเภท เช่น ถ้าผู้อ่านเป็นครู ผู้อ่านย่อมต้องการเห็นความสามารถของผู้เรียน ฉะนั้นผู้เขียนจะต้องแสดงความสามารถให้ประจักษ์ให้ได้ ถ้าผู้อ่านเป็นเพื่อนร่วมชั้น ร่วมสถาบัน การเลือกรื่องที่คนส่วนใหญ่สนใจ ก็เป็นเรื่องสำคัญ เป็นต้น

การลงมือเขียนเรียงความ

1. การร่างเรียงความ : ร่างที่ 1

- 1.1 กำหนดความมุ่งหมายสำคัญของเรียงความเรื่องนั้น
- 1.2 เลือกแบบการเขียนหรือโวหารการเขียนให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายสำคัญ
- 1.3 ทหารายละเอียดประกอบและขยายความประเด็นต่าง ๆ ของโครงเรื่อง
- 1.4 กำหนดภาคคำนำ ภาคเนื้อเรื่อง และภาคสรุป

การร่างเรียงความ : ร่างที่ 2

เมื่อมีโครงเรื่อง ความมุ่งหมาย แบบการเขียน รายละเอียดที่จำเป็น ตลอดจนกำหนดภาคต่าง ๆ ของเรียงความและวิธีการขึ้นต้น การเขียนเนื้อเรื่อง และวิธีจบ ไว้ครบถ้วนในร่างที่ 1 แล้ว ผู้เขียนก็ลงมือเขียนไปตามกำหนดต่าง ๆ เหล่านั้นตามลำดับก็จะได้ข้อความที่มีลักษณะเป็นเรียงความอย่างครบถ้วน

การอ่านทบทวน แก้ไขข้อบกพร่องและจัดเกล้าให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เป็นการตกแต่งครั้งสุดท้ายของเรียงความ ผู้เขียนจะต้องปฏิบัติอย่างรอบคอบและประณีต บรรจง

*****

ใบกิจกรรมประกอบแผนการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มที่.....

เรื่องนำคำเขียนเรื่อง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

กิจกรรมที่ 1 ปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนของเรา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วางแผนการไปศึกษาปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบในชุมชนได้
2. ระบุปัญหาของสิ่งแวดล้อมในชุมชนได้
3. วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมแต่ละประเภทได้
4. วาดภาพสิ่งแวดล้อมเป็นพิษที่ศึกษาได้

วิธีทำ

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบในชุมชน พร้อมทั้งระบุปัญหาและสาเหตุของปัญหา

2. ให้นำบันทึกลงในตารางพร้อมวาดภาพประกอบ

* คำถามก่อนทำกิจกรรม *

1. นักเรียนทราบหรือไม่ว่า ในชุมชนของนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

2. สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่นักเรียนคิดว่ามีคืออะไร

.....

.....

.....

ตาราง สภาพปัญหาของสาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

ปัญหาสิ่งแวดล้อม	สภาพปัญหา	สาเหตุของปัญหา

❁ วาดภาพปัญหาของสิ่งแวดล้อมในชุมชน ❁

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

✿ คำถามหลังทำกิจกรรม ✿

1. พบปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

1. ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติใด

.....

.....

2. สภาพปัญหาที่พบมีมากหรือน้อยอย่างไร มีสาเหตุมาจากอะไร

.....

.....

3. วิธีแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบมีอะไรบ้าง มีความเป็นไปได้ในการแก้ไขปัญหาหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

4. ตามความเห็นของนักเรียนสาเหตุสำคัญที่สุดที่พบในชุมชนคืออะไร

.....

.....

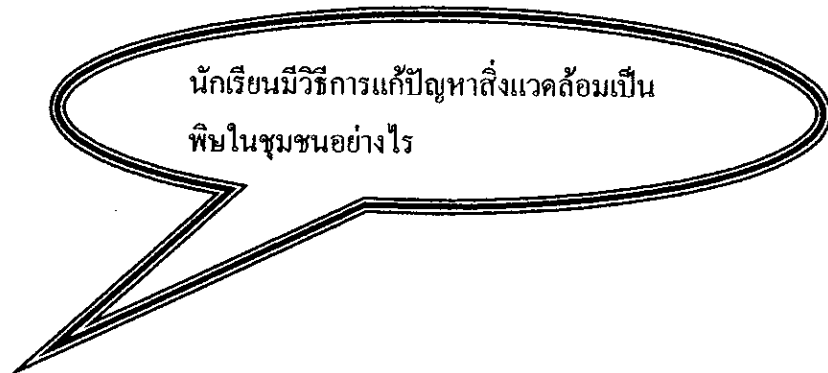
5. ให้สรุปผลการทำกิจกรรม

.....

.....

สิ่งแวดล้อมเป็นพิษที่อาจพบในชุมชน ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของเรา มีทั้งน้ำในแม่น้ำ ลำคลองเป็นพิษ ดินในแหล่งเพาะปลูกแหล่งที่อยู่เป็นพิษ อากาศไม่บริสุทธิ์มีแก๊สพิษเขม่า คาร์บอนดำ บางชุมชนมีเสียงดังอีกทีก็ บางชุมชนมีขยะมูลฝอย ทั้งขยะเปียกและขยะแห้ง บางแห่งมีฝุ่นละอองฟุ้งกระจาย บางแห่งมีทัศนียภาพไม่สวยงาม เต็มไปด้วยขยะ ป้ายโฆษณา เป็นต้น

นักเรียนมีวิธีการแก้ปัญหามลพิษในชุมชนอย่างไร

กิจกรรมที่ 2 การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนของเรา

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ระบุปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษได้ชัดเจน
2. วิเคราะห์สภาพปัญหาได้
3. ระบุสาเหตุที่สำคัญของปัญหาได้
4. วางแผนเพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษได้

วิธีทำ

1. ให้นักเรียนเลือกปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษที่ศึกษาในกิจกรรมที่ 1 มา 1 ปัญหา
2. วิเคราะห์สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาอย่างชัดเจน
3. ให้ออกแบบแผนเพื่อแก้ปัญหาข้างต้นพร้อมบันทึกผลและเสนอแผนการแก้ปัญหา

* คำถามก่อนทำกิจกรรม *

1. ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษที่เลือกศึกษาคืออะไร

.....

.....

2. ให้คาดคะเนว่าสาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษนั้นคืออะไร

.....

.....

ตาราง วิธีแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษในชุมชนของเรา

ปัญหา	สภาพปัญหา	สาเหตุ	วิธีแก้ปัญหา

☼ คำถามหลังทำกิจกรรม ☼

1. ใช้เกณฑ์อะไรในการเลือกปัญหา

.....

.....

2. สมาชิกทุกคนเห็นด้วยกับปัญหาที่เลือกศึกษาหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3. แผนที่กำหนดขึ้นใครบ้างมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา

.....

.....

4. ให้คาดคะเนว่าจะใช้เวลาแก้ปัญหานานเพียงใดจึงสำเร็จ

.....

.....

5. คนในชุมชนมีความสำคัญต่อความสำเร็จในการแก้ปัญหาหรือไม่ จะมีวิธีชักชวนคนในชุมชนอย่างไร

.....

.....

6. ถ้าทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนแล้ว นักเรียนลองจินตนาการสภาพของชุมชนนั้น

.....

.....

7. ให้สรุปผลการทำกิจกรรม

.....

.....

8. ให้นักเรียนจินตนาการสภาพชุมชนของนักเรียนที่ต้องการให้เป็น พร้อมวาดภาพประกอบ
คำอธิบาย

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

.....

.....

.....

.....

.....

สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ หมายถึง สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเรากำลังเป็นปัญหาต่อคน สัตว์
พืช โดยเฉพาะต่อร่างกาย จิตใจ และการดำรงชีวิตของคน ได้แก่

อากาศเป็นพิษ คือ อากาศไม่บริสุทธิ์ เพราะมีสิ่งเจือปนบางอย่าง เช่น ฝุ่นละออง
เขม่าควันจากการเผาไหม้ ไอเสียจากรถยนต์ ควันจากโรงงานอุตสาหกรรม กลิ่นเหม็น
ต่าง ๆ ซึ่งทำให้อากาศเป็นพิษ และอาจเป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิต การหายใจนำอากาศพิษเข้าไป
จะทำให้มีอาการไอคัด หายใจไม่สะดวก แสบตา แสบจมูก วิงเวียน ปวดศีรษะ คลื่นเหียน
อาเจียน และถ้าต้องหายใจนำสิ่งเจือปนเหล่านั้นเข้าไปในร่างกายเสมอเป็นเวลานาน จะทำให้
เป็นโรคต่าง ๆ ได้ เช่น โรคหลอดลมอักเสบ ปอดอักเสบ ถุงลมปอดโป่งพอง เป็นต้น

เสียงเป็นพิษ คือ เสียงรบกวนที่ดังอีกที ก่อให้เกิดความรำคาญ หงุดหงิด หรือตกใจ
แก่ผู้ที่ได้ยินเสียงนั้น และถ้าเสียงดังมาก ๆ ก็เป็นอันตรายต่อหู ทำให้หูตึง อีกทั้งยังทำลายสุขภาพ
จิตอีกด้วย

เสียงรบกวนส่วนมากมาจากเสียงวิทยุ โทรทัศน์ รถยนต์ รถไฟ เรือ เครื่องจักร
เสียงเครื่องจักร เสียงจากเครื่องขยายเสียง เสียงจากโรงงานอุตสาหกรรมบางประเภท เป็นต้น

สิ่งแวดล้อมสกปรกเพราะปริมาณของขยะมากมาย สิ่งที่เป็นขยะมีหลายอย่างปน ๆ
กัน เช่น เศษอาหาร กระดาษ ขยะพลาสติก ของที่ใช้ชำรุด แก้ว ขวด เศษผ้า ใบไม้ ซากสัตว์
เปลือกผลไม้ โฟม ฯลฯ คนที่มักทิ้งขยะจำพวกเปลือกไม้ ตั้วรถเมล์ ก้นบุหรี่ ขยะพลาสติก
โฟม และอื่น ๆ ลงบนถนนหนทางหรือในที่สาธารณะ

+++++

แผนการเรียนรู้ที่ 2 หน่วยการเรียนรู้เรื่องส่งอักษรสื่อสาร
 ช่วงชั้นที่ 3 ปีที่ 1 จำนวน 5 ชั่วโมง

แผน ๔ที่ / เนื้อหา	สาระภาษาไทย	สาระสังคมฯ	สาระวิทยาศาสตร์	สาระศิลปะ
ส่งอักษรสื่อสาร	สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด -การนำเสนอผลงานด้วยการพูด	สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ -ผลจากการกระทำของมนุษย์ต่อระบบนิเวศ -การแก้ปัญหาและการส่งเสริมระบบนิเวศ	สาระที่ 2 ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม -ระบบนิเวศ	สาระที่ 1 ทักษะศิลป์ -วาดภาพระบบนิเวศ

แผนการเรียนรู้ที่ 2

Theme : ชีวิตที่แสนสุข

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

วันที่ 20 ธันวาคม 2548

เรื่อง ส่งอักษรสื่อสาร

จำนวน 5 ชั่วโมง

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548

สอนโดย นางสาวสิรินาฏ กางโหล่น สาระภาษาไทย

นางสาวบัวหวาน สร้างนอก สาระวิทยาศาสตร์

นายพุดหัส แสนไสย สาระศิลปะ

นายพนม ขอนจันทร์ สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สาระสำคัญ

ระบบนิเวศเป็นความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมในบริเวณใดบริเวณหนึ่ง ในระบบนิเวศหนึ่ง ๆ จะประกอบด้วยกลุ่มสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต พืชและสัตว์เป็นสิ่งมีชีวิต ที่ต้องพึ่งพาสู่สิ่งแวดล้อมที่ไม่มีชีวิตในบริเวณที่มันอาศัยอยู่และพึ่งพาซึ่งกันและกันเพื่อความอยู่รอด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ตั้งคำถาม วางแผน สืบค้น รวบรวมข้อมูลและนำเสนอเกี่ยวกับระบบนิเวศที่บ่อน้ำได้
2. ตั้งแ่ดและนำเสนอข้อมูล แสดงความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ร่วมกันในสิ่งแวดล้อม
3. อธิบายสภาพแวดล้อมทั่ว ๆ ไป รอบ ๆ บริเวณแหล่งน้ำ และระบุสภาพของแหล่งน้ำนั้นได้
4. บอกลักษณะ สี กลิ่น ความขุ่นใสของน้ำ และสิ่งปนเปื้อนของน้ำได้
5. บอกชนิด จำนวน ลักษณะและการกระจายของสิ่งมีชีวิตในแหล่งน้ำที่ระดับผิวน้ำได้
6. บอกชนิด จำนวน และลักษณะของสิ่งมีชีวิตที่อาศัยในแหล่งน้ำที่ระดับผิวน้ำได้
7. บอกลักษณะของแพลงก์ตอนที่พบในแหล่งน้ำ พร้อมทั้งระบุวิธีการศึกษา
8. สรุปองค์ประกอบที่สำคัญของระบบนิเวศแหล่งน้ำได้

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

- การนำเสนอด้วยการพูด

สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

- ผลจากการกระทำของมนุษย์ต่อระบบนิเวศ
- การแก้ปัญหาและการส่งเสริมระบบนิเวศ

สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

- ระบบนิเวศ

สาระการเรียนรู้ศิลปะ

- การวาดภาพระบบนิเวศ

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ปฐมนิเทศพร้อมแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
2. ครูให้นักเรียนมองไปรอบ ๆ ห้องเรียน และภายนอกห้องเรียน เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน เพื่อเข้าสู่บทเรียนเรื่องสิ่งแวดล้อมนอกห้องเรียน จากนั้น ครูใช้คำถามกระตุ้นความคิดของนักเรียน ดังนี้
  - นักเรียนสังเกตเห็นอะไรบ้างในห้องเรียน
  - นักเรียนสังเกตเห็นอะไรบ้างนอกห้องเรียน
  - นักเรียนคิดว่าสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเราจัดเป็นประเภทอะไรบ้าง
3. นักเรียนและครูร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบโรงเรียน จากนั้นครูให้คำถามนำให้นักเรียนเกิดปัญหาและหาวิธีแก้ปัญหาด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ดังนี้

สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบโรงเรียนมีความเหมือนและแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

4. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 9 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน (ให้แบ่งกลุ่มใหม่จากแผนการเรียนรู้อื่นที่ 1) แล้วอ่านวิธีทำกิจกรรมที่ 1 เรื่องสิ่งแวดล้อมนอกห้องเรียนในชุดกิจกรรมให้เข้าใจ โดยใช้เวลาอ่านประมาณ 5 นาที

5. นักเรียนและครูร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการทำการทดลองตอนที่ 1 และตอนที่ 2 จากนั้นครูถามนักเรียนด้วยคำถามก่อนทำกิจกรรม ดังนี้

- วัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมนี้คืออะไร
- นักเรียนคาดว่าแหล่งที่อยู่ต่างกันจะพบสิ่งมีชีวิตและ ไม่มีชีวิตเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

จากนั้นให้นักเรียนตอบคำถามลงในชุดกิจกรรมตอนที่ 1

6. ครูชี้แจงและแนะแนวในการทำกิจกรรมรวมทั้งข้อควรระวังในการใช้อุปกรณ์ ในการทดลองให้ถูกขั้นตอน ดังนี้

- การใช้หลอดหยด การดูดของเหลว ให้มีปริมาตรใกล้เคียงกับที่ต้องการใช้ บีบจุกอย่างค่อย ๆ เพื่อให้ของเหลวหยดที่ละหยดอย่างสม่ำเสมอ เมื่อใช้เสร็จแล้วล้างหลอดให้สะอาดทันที และสะบัดให้แห้ง ถ้าใช้หลอดหยดชุดสารต่างชนิดกัน ต้องล้างให้สะอาดด้วยน้ำกลั่นก่อนทุกครั้ง

- ไม่เล่นในระหว่างทำการทดลอง เพราะอาจจะทำให้เกิดอันตรายกับตัวเองหรือผู้อื่นได้

- เมื่อเสร็จการทดลองต้องทำความสะอาดเครื่องมือและเก็บให้เรียบร้อยในที่เดิม

7. ให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 1 เรื่องสิ่งแวดล้อมนอกห้องเรียน ตอนที่ 1 แล้วบันทึกผลการทำกิจกรรมลงในชุดเดิม

8. ขณะที่นักเรียนทำกิจกรรมทดลอง ครูประเมินทักษะปฏิบัติการทดลองของนักเรียน โดยพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินตามสภาพจริง

9. ครูแจกใบความรู้เรื่องการนำเสนอผลงานด้วยการพูด ให้นักเรียนศึกษา

10. ให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการทำกิจกรรมการทดลองทั้ง 2 กิจกรรม

11. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมเสร็จแล้ว นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับผลการทดลอง โดยครูเป็นผู้นำการอภิปรายและถามคำถามหลังทำกิจกรรมดังนี้

- สิ่งที่เราพบเห็นบนพื้นดินมีอะไรบ้าง ส่วนมากเป็นสิ่งมีชีวิตหรือสิ่งไม่มีชีวิต
- สิ่งมีชีวิตที่พบส่วนมากเป็นพืชหรือสัตว์ มีปริมาณเท่าใด
- บริเวณที่พบมีสิ่งแวดล้อมเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

- สิ่งมีชีวิตที่พบในแหล่งน้ำมีอะไรบ้าง พบสิ่งมีชีวิตกี่ชนิด แต่ละชนิดมีปริมาณเท่าใด
- นักเรียนรู้จักสิ่งมีชีวิตในนั้นหรือไม่ ถ้าไม่รู้จักควรจัดทำอย่างไร จึงจะรู้จักชื่อสิ่งมีชีวิตนั้น ๆ
- เมื่อเปรียบเทียบชนิดของสิ่งมีชีวิตในที่อยู่ต่างกันนั้นมีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

- มีสิ่งมีชีวิตใดบ้างที่มักพบว่าอาศัยอยู่ด้วยกันเสมอ
- ให้นักเรียนสรุปผลการทำกิจกรรมข้างต้น

12. นักเรียนและครูอภิปรายคำถามสำคัญต่อไปนี้ร่วมกัน

- ประชากร
- กลุ่มสิ่งมีชีวิต
- ระบบนิเวศ
- ประเภทของระบบนิเวศ

13. ครูตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยถามคำถามเพิ่มเติม ดังนี้

- คนจัดเป็นสิ่งแวดล้อมหรือไม่ เพราะเหตุใด
- จงบอกสิ่งมีชีวิตในห้องเรียนมาให้มากที่สุด
- ถ้านักเรียน ไปอยู่ที่อื่นที่ไม่ใช่ห้องเรียน สิ่งแวดล้อมจะต่างออกไปจากเดิมหรือไม่อย่างไร

หรือไม่อย่างไร

14. ครูสรุปเพื่อให้ได้ความเข้าใจสิ่งต่อไปนี้

- 1) ความหมายของคำสำคัญ คือ
- แหล่งที่อยู่
  - ประชากร
  - กลุ่มสิ่งมีชีวิต
  - ระบบนิเวศ

- 1) ประเภทของระบบนิเวศ และแหล่งที่อยู่ของสิ่งมีชีวิต
- 2) ผลจากการกระทำของมนุษย์ต่อระบบนิเวศ
- 3) การแก้ปัญหาและการส่งเสริมคุณภาพระบบนิเวศ

15. ครูให้นักเรียนวาดภาพระบบนิเวศตามจินตนาการพร้อมกับเขียนคำบรรยาย
ได้ภาพ

16. ครูให้นักเรียนประเมินตนเองโดยการเขียนบันทึกการเรียนรู้ในประเด็นต่อไปนี้
ลงในสมุด

- ได้เรียนรู้เรื่องอะไรบ้าง
- ชอบเรียนเรื่องนี้หรือไม่อย่างไร
- อยากรู้เรื่องอะไรเพิ่มเติมอีกบ้าง

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้/อุปกรณ์การเรียนรู้

1. ขวดน้ำ	1	ขวด
2. สวิง	1	ปาก
3. แวนชยาย	1	อัน
4. หลอดหยด	1	อัน
5. สไลด์	1	แผ่น
6. แผ่นกระจกปิดสไลด์	1	แผ่น
7. ก້ອງจุลทรรศน์	1	ก້ອງ
8. แหล่งเรียนในบริเวณโรงเรียน		

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมขณะที่นักเรียนทำการทดลองและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
2. ศึกษาผลการประเมินตนเองของนักเรียน
3. สังเกตการตอบคำถามในห้องเรียนและการตอบคำถามในชุดกิจกรรม
4. สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปรายโดยครูพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินตาม

สภาพจริง

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

ข้อเสนอแนะของหัวหน้ากลุ่มสาระ

.....

.....

ข้อเสนอแนะของหัวหน้าสถานศึกษา / ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

บันทึกการใช้แผนการเรียนรู้

ผลการสอน

.....
.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....
.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
( )

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบความรู้เรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น

ประกอบแผนการเรียนรู้ที่ 2

เรื่องส่งอักษรสื่อสาร

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548

การพูดแสดงความคิดเห็น เป็นการพูดชี้แจงถึงข้อเท็จจริง หลักการ เหตุผล ข้อสันนิษฐาน ข้อเสนอแนะ และการประเมินค่าเกี่ยวกับเรื่องหนึ่งเรื่องใดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน ดังนั้นโอกาสที่จะพูดแสดงความคิดเห็นจึงอาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เช่น การพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียน การประพฤติปฏิบัติตนของเพื่อน การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ ข่าว บทความต่าง ๆ รวมถึงการวิพากษ์วิจารณ์การเมือง สังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมต่าง ๆ เป็นต้น

หลักการพูดแสดงความคิดเห็น

1. กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของเรื่อง เพื่อให้ผู้ฟังทราบที่มาของเรื่องอย่างคร่าว ๆ
2. เล่าเรื่องย่อของเรื่องที่จะพูด เพื่อเป็นการปูพื้นฐานความรู้ให้กับผู้ที่ไม่เคยทราบมาก่อน หรือเตือนความจำให้กับผู้ที่ทราบแต่ลืมไปแล้ว
3. กล่าวถึงด้านดีและด้านไม่ดีของเรื่องที่พูด โดยมีเหตุผลและยกตัวอย่างประกอบเพื่อความน่าเชื่อถือ

คุณสมบัติของผู้พูดแสดงความคิดเห็น

1. เลือกเรื่องที่เป็นประโยชน์ สร้างสรรค์ น่าสนใจ และเหมาะสมกับผู้ฟังมาเป็นหัวข้อในการพูดวิพากษ์วิจารณ์หรือแสดงความคิดเห็น
2. มีความรู้จริงในเรื่องที่พูด เช่น วิจารณ์หนังสือ ผู้พูดจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการเขียนวรรณกรรม ประวัติวรรณกรรม เป็นต้น
3. เรียบเรียงความคิดเห็นให้เป็นระบบ ต่อเนื่องสัมพันธ์กันอย่างเป็นเอกภาพ
4. เตรียมเนื้อหาที่จะพูดให้เหมาะสมกับเวลา
5. มีศิลปะในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิดเห็นของตนให้ผู้อื่น ได้เข้าใจและรับรู้ต่างกับที่ตนเองต้องการสื่อออกมา
6. เลือกใช้ภาษาที่สุภาพ ไม่แข็งกร้าว ดุหมั่นหรือก่อให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อผู้ที่ถูกวิจารณ์

7. ใช้เหตุผล ใช้การเปรียบเทียบประกอบการพูดเพื่อเพิ่มน้ำหนักความน่าเชื่อถือ
8. พูดแสดงความคิดเห็นหรือวิพากษ์วิจารณ์ในทางที่สร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น หรือสังคม ส่วนรวม ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ส่วนตัว
9. มีคุณธรรม ไม่ใส่ร้ายผู้อื่น ไม่มีอคติในการวิพากษ์วิจารณ์ จะต้องคิดเพื่อก่อให้เกิดกำลังใจ ไม่ใช่ทำลายหรือกล่าวร้ายยกย่องจนเกินจริง

+++++

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กลุ่มที่.....

ใบกิจกรรมประกอบแผนการเรียนรู้ที่ 2

เรื่องส่งอักษรสื่อสาร

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สิ่งมีชีวิตกับแหล่งที่อยู่

สิ่งมีชีวิต (life) คือสิ่งที่สามารถเคลื่อนไหวและเคลื่อนที่ได้ กินอาหารและกินน้ำได้ เจริญเติบโตและสืบพันธุ์ได้

แหล่งที่อยู่ (habitat) คือลักษณะบริเวณที่กลุ่มสิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่

ตัวอย่างแหล่งที่อยู่ เช่น แหล่งที่อยู่บนดิน แหล่งที่อยู่ใต้ดิน แหล่งที่อยู่ในคลอง แหล่งที่อยู่ในบึง เป็นต้น

สิ่งที่อยู่รอบตัวเรามีทั้งสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตซึ่งเราเรียกว่า สิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมที่มีชีวิต เช่น คน สัตว์ พืช จุลินทรีย์ เป็นต้น สิ่งแวดล้อมที่ไม่มีชีวิตคน เช่น อากาศ แสง ดิน น้ำ สมุด ปากกา เป็นต้น นอกจากนี้ เสียง ความร้อน ความดันอากาศ ความดัน ของเหลว ความชื้น ล้วนจัดเป็นสิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเรา ในบ้าน ในโรงเรียน ซึ่งมีทั้งสิ่งแวดล้อมที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต นักเรียนคิดว่าสิ่งแวดล้อมบริเวณต่าง ๆ รอบโรงเรียน มีความเหมือนและแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

สิ่งแวดล้อมที่ต่าง ๆ รอบโรงเรียนมีความเหมือน
และแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

กิจกรรมที่ 1 สิ่งแวดล้อมนอกโรงเรียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ปฏิบัติการทดลองศึกษาสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ของโรงเรียนทั้งบนบกและในน้ำได้
2. ระบุชื่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต รวมทั้งปริมาณและแหล่งที่อยู่ของสิ่งนั้นได้
3. สรุปแหล่งที่อยู่ของสิ่งมีชีวิตที่แตกต่างกันได้
4. บรรยายความหมายของคำสำคัญต่อไปนี้ได้

แหล่งที่อยู่ ประชากร กลุ่มสิ่งมีชีวิต ระบบนิเวศ

5. จำนวนประเภทของระบบนิเวศได้
6. ระบุความแตกต่างระหว่างระบบนิเวศในน้ำและบนบกได้
7. อธิบายประโยชน์ของสิ่งแวดล้อมที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตในระบบนิเวศได้

วัสดุอุปกรณ์

1. ขวดน้ำ	1 ขวด
2. สวิง	1 ปาก
3. แวนชขาย	1 อัน
4. หลอดหยด	1 อัน
5. สไลด์	1 แผ่น
6. แผ่นกระจกปิดสไลด์	1 แผ่น
7. กล้องจุลทรรศน์	1 กล้อง

วิธีทำ ตอนที่ 1

1. ให้กลุ่มนักเรียนเลือกบริเวณใดบริเวณหนึ่ง พื้นที่ประมาณ 4 ตารางเมตร สังเกตสิ่งต่าง ๆ ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต รวมทั้งระบุปริมาณและที่อยู่ของสิ่งนั้นด้วย
2. บันทึกผลลงในตาราง
3. วาดภาพสิ่งที่พบเห็น

คำถามก่อนทำกิจกรรม

1. วัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรม คือ.....
2. นักเรียนคาดว่าแหล่งที่อยู่ต่างกัน จะพบสิ่งมีชีวิตเหมือนหรือต่างกัน.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตาราง ชื่อ ปริมาณ และที่อยู่ของสิ่งแวดล้อมที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตในบริเวณที่สำรวจ

บริเวณที่สำรวจ	สิ่งแวดล้อม					
	สิ่งมีชีวิต			สิ่งไม่มีชีวิต		
	ชื่อ	ปริมาณ	ที่อยู่	ชื่อ	ปริมาณ	ที่อยู่

ตอนที่ 2

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาบริเวณที่เป็นสระน้ำในโรงเรียน
2. ใช้ขวดตักน้ำประมาณครึ่งขวด จากนั้นให้ใช้สวิงตักสิ่งมีชีวิตที่พบในแหล่งน้ำแล้วค่อย ๆ นำมาใส่ลงในขวดน้ำอย่างรวดเร็ว
3. ศึกษาสิ่งมีชีวิตในขวดน้ำโดยใช้แว่นขยายหรือใช้กล้องจุลทรรศน์ในกรณีที่สิ่งมีชีวิตนั้นมีขนาดเล็กมากมองด้วยตาเปล่าไม่เห็น
4. บันทึกผลโดยวาดภาพสิ่งนั้น ๆ พร้อมบอกชื่อถ้านักเรียนรู้จัก

คำถามหลังทำกิจกรรม

1. สิ่งที่พบเห็นบนพื้นดินมีอะไรบ้าง ส่วนมากเป็นสิ่งมีชีวิตหรือสิ่งไม่มีชีวิต
.....
.....
2. สิ่งมีชีวิตที่พบโดยส่วนมากเป็นพืชหรือเป็นสัตว์ มีปริมาณเท่าใด
.....
.....
3. บริเวณที่พบมีสิ่งแวดล้อมเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
.....
.....
4. สิ่งมีชีวิตที่พบในแหล่งน้ำมีอะไรบ้างพบสิ่งมีชีวิตกี่ชนิดแต่ละชนิดมีปริมาณเท่าใด
.....
.....
5. นักเรียนรู้จักสิ่งมีชีวิตในน้ำนั้นหรือไม่ ถ้าไม่รู้จักควรทำอย่างไรถึงจะรู้จักชื่อ
.....
.....
.....
6. เมื่อเปรียบเทียบชนิดของสิ่งมีชีวิตในที่อยู่ต่างกันนั้นมีความแตกต่างกันหรือไม่
.....
.....

7. มีสิ่งมีชีวิตใดบ้างที่มักพบว่าอาศัยอยู่ด้วยกันเสมอ

.....

.....

8. ให้สรุปผลการทำกิจกรรมข้างต้น

.....

.....

คำถามเพิ่มเติม

1. คนจัดเป็นสิ่งแวดล้อมหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

2. เพราะเหตุใดจึงจัดจุลินทรีย์เป็นสิ่งแวดล้อม จงยกตัวอย่างจุลินทรีย์ที่นักเรียนรู้จัก
มา 5 ชนิด

.....

.....

3. จงบอกสิ่งมีชีวิตในห้องเรียนให้มากที่สุด

.....

.....

4. ถ้านักเรียนไปอยู่ที่อื่นที่ไม่ใช่ห้องเรียน สิ่งแวดล้อมจะต่างออกไปจากเดิมหรือไม่
อย่างไร

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการเรียนรู้ที่ 3 หน่วยการเรียนรู้เรื่องภาษาพาสนุก
 ช่วงชั้นที่ 3 ปีที่ 1 จำนวน 5 ชั่วโมง

แผน ๔ที่ / เนื้อหา	สาระภาษาไทย	สาระสังคมฯ	สาระวิทยา ศาสตร์	สาระศิลปะ
ภาษา พาสนุก	สาระที่ 3 การฟัง การดูและการพูด -การพูดแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น	สาระที่ 2 หน้าที่ พลเมือง -ประวัติและ วัฒนธรรมและ การดำเนินชีวิต ในสังคม -ความเป็นมา ของว่าวไทย -การอนุรักษ์ว่าว ไทย	สาระที่ 4 แรง และการเคลื่อนที่ ลมและทิศทาง ของลม	สาระที่ 1ทัศน ศิลป์ -ตกแต่งว่าวด้วย สีที่สวยงาม

แผนการเรียนรู้ที่ 3

Theme : ตีบสานวัฒนธรรม

เรื่อง ภาษาพาสนุก

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวน 5 ชั่วโมง

วันที่ 27 ธันวาคม 2548

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548

สอนโดย นางสาวสิรินาฏ กางโหลน สาระภาษาไทย

นางสาวบัวหวาน สร้างนอก สาระวิทยาศาสตร์

นายพฤษ สนั่นไสย สาระศิลปะ

นายพนม ขอนจันทร์ สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สาระสำคัญ

การละเล่นกีฬาพื้นบ้าน (ว่าว) เป็นการแสดงพื้นบ้านที่แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่น ซึ่งเราควรเรียนรู้ ศึกษาความเป็นจริงในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อให้เห็นคุณค่า วัฒนธรรมพื้นบ้าน ซึ่งเป็นมรดกและเอกลักษณ์ของท้องถิ่นของประเทศชาติซึ่งจะต้องอนุรักษ์ ค่อยไป

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อ่านในใจเรื่องกีฬาพื้นบ้าน (ว่าว) แล้วจับใจความสำคัญ ตอบคำถาม สรุปเรื่องที่ได้
2. วิเคราะห์ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน
3. บันทึกความรู้จากการอ่าน
4. บอกประโยชน์ของการละเล่นพื้นบ้านได้
5. อธิบายการเกิดลมและทิศทางลมได้
6. อภิปรายและวาดส่วนประกอบของว่าวได้
7. วางแผนทำงาน และสามารถปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ได้ และใช้อุปกรณ์เครื่องมือ

ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม

8. มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

- การอ่านในใจจับใจความ การตอบคำถาม การสรุปเรื่อง
- การเขียนบันทึก
- การฟังเพลง

- การพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

- การปฏิบัติตนตามบรรทัดฐาน ประเพณี วัฒนธรรม และการยอมรับวัฒนธรรม

สาระวิทยาศาสตร์

- ลมและทิศทางของลม

สาระศิลปะ

- การตกแต่งว่าวด้วยสีที่สวยงาม

กิจกรรมการเรียนรู้

ในห้องเรียน

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

2. นักเรียนฟังเพลง " ว่าว " แล้วสนทนาเกี่ยวกับความรู้ที่ได้ฟัง ครูซักถาม เชิญชวน

ให้นักเรียนสนใจ โดยครูใช้คำถามกระตุ้น เช่น

- เพลงนี้เป็นเพลงเกี่ยวกับอะไร

- กีฬาพื้นบ้านในห้องเรียนของนักเรียนมีอะไรบ้าง

3. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายและร่วมกันพูดถึงความหมายและประเภทของกีฬาพื้นบ้าน โดยครูใช้คำถาม ดังนี้

- กีฬาพื้นบ้านหมายถึงอะไร

- กีฬาพื้นบ้านนิยมนิยมเล่นในฤดูหนาวในชุมชนของเราคือกีฬาประเภทอะไร

(คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคือ " ว่าว ")

- นักเรียนควรศึกษาเรื่องใดเกี่ยวกับว่าว

- การเล่นกีฬาพื้นบ้าน "ว่าว" มีคุณค่าและมีความสำคัญอย่างไร

- นักเรียนรู้จัก "ว่าว" ว่ามีกี่ชนิด ชื่ออะไรบ้าง แต่ละชนิดมีส่วนประกอบอะไรบ้าง

บ้างมีขนาดแตกต่างกันอย่าง

- มีการอนุรักษ์และการถ่ายทอดกันอย่างไร

4. ครูแจกใบความรู้เรื่องประวัติความเป็นมาของว่าว การพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเรื่องลมให้นักเรียนศึกษาครออธิบายประกอบเพิ่มเติม

5. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 9 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน เพื่อช่วยกันวาดภาพว่าวจำลอง โดยใช้ความรู้เรื่องการวัดและประเมินค่า

นอกห้องเรียน (สนามฟุตบอล)

6. เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มวาดภาพว่าจำลองเสร็จแล้ว ให้นักเรียนศึกษาและเรียนรู้ การประดิษฐ์ว่าวจากวิทยากร

7. ครูแนะนำวิทยากรให้นักเรียนรู้จัก

8. วิทยากรแนะนำตัวเองในเรื่องประวัติ / การทำงาน โดยสังเขป

9. นักเรียนฟังวิทยากรพูดถึงเรื่องการประดิษฐ์ว่าวว่ามีอุปกรณ์ในการประกอบว่าวมี อะไร นักเรียนฟังและจดบันทึก สรุปใจความสำคัญ

10. วิทยากรเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย

11. นักเรียนลงมือทำว่าวตามขั้นตอนที่วิทยากรพาทำ

12. เมื่อนักเรียนทำโครงว่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตกแต่งว่าว ใช้กระบวนการทางศิลปะ เข้ามามีส่วนร่วมพร้อมตกแต่งสีสันทันให้สวยงาม

13. ครูสนทนากับนักเรียนถึงเรื่องลมและทิศทางลมเพื่อเป็นการทบทวนความรู้จากที่ นักเรียนได้อ่านจากใบความรู้ โดยให้นักเรียนใช้ทักษะในการสังเกตลม

14. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำการทดสอบว่าวของกลุ่มตนเองว่าว่าวที่ช่วยกันประดิษฐ์นั้น จะลอยติดลมหรือไม่ ถ้าว่าวกลุ่มไหนไม่ลอยติดลมจะต้องนำว่าวกลับมาแก้ไขใหม่จนกว่า ว่าวจะลอยติดลมกับวิทยากรและครูผู้สอน

15. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอด้วยการพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับกีฬาพื้น บ้าน (ว่าว)

16. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปถึงความรู้ที่ได้รับ

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. ตัวอย่างว่าว
3. เพลงว่าว
4. วิทยากร
5. แบบสังเกตพฤติกรรม
6. กระดาษ
7. ไม้ไผ่
8. กาว
9. เชือก

10. สีเทียน

การวัดและประเมินผล

- 1. สังเกตการทำงานกลุ่ม
- 2. ตัวว่าที่นักเรียนประดิษฐ์นั้นจะต้องลดยึดลมหือว่าผ่านการประเมิน

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

ข้อเสนอแนะของหัวหน้ากลุ่มสาระ

.....

.....

ข้อเสนอแนะของหัวหน้าสถานศึกษา / ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

บันทึกการใช้แผนการเรียนรู้

ผลการสอน

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

( )

ใบความรู้เรื่อง การพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ประกอบแผนการเรียนรู้ที่ 3

เรื่องภาษาพาสทก

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548

ความหมายของการสนทนา

การสนทนาเป็นการพูดที่มีบทบาทสำคัญมากในชีวิตประจำวัน ประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีทั้งผู้พูดและผู้ฟัง ต่างผลัดกันพูด และการฟัง เพื่อการพูดคุย พูดจาหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สร้างมนุษยสัมพันธ์ ผูกไมตรี หรือแม้กระทั่งทำลายความเครียด มารยาทในการสนทนา

1. พูดให้เป็นธรรมชาติ คำนวณเสียงปกติที่ใช้พูดในเวลาธรรมดา ไม่พูดอ่านหนังสือ เน้นเสียงสูง ต่ำมากเกิน ไปจนฟังดูเสแสร้ง
2. พูดด้วยความจริงใจ ไม่มีเจตนาอื่นเคลือบแฝง หรือมีทำนองการพูดแบบเสียดสี ประชดประชันแต่ควรพูดด้วยความจริงใจแบบนุ่มนวล ไม่ใช่พูดแบบขวานผ่าซาก
3. สายตามองคู่สนทนา ทั้งขณะที่เป็นผู้พูดและผู้ฟัง เพื่อแสดงความสนใจ และจริงใจในการสนทนา
4. พูดด้วยถ้อยคำสุภาพ ระวังคำพูดให้เหมาะสมแก่คู่สนทนาอยู่เสมอ โดยเฉพาะคู่สนทนาที่มีอาวุโสกว่า และรู้จักใช้คำขอบคุณ ขอโทษ หรือขอประทานโทษ ได้อย่างถูกต้อง ตามกาลเทศะ
5. ไม่ผูกขาดการพูดเสียคนเดียว ให้โอกาสผู้อื่นบ้าง
6. อย่าพูดซ้ำซากจนทำให้คนอื่นต้องฝืนใจฟัง
7. รู้จักเลือกข้อสนทนาให้เหมาะสม คือ
  - + ไม่เป็นเรื่องที่ลึกลับซึ่งจนเกินไป
  - + ไม่เป็นเรื่องที่ไร้สาระ เช่น ทับถม ข่มขู่ ส่อเสียด ว่าร้าย
  - + ไม่เป็นเรื่องเศร้าหรือเรื่องที่น่าเกลียดน่ากลัว
  - + ไม่เป็นเรื่องที่ทำให้เกิดการขัดแย้งได้ง่าย เช่น การเมือง การศาสนา
  - + งดเว้นการพูดเรื่องส่วนตัวของทั้ง 2 ฝ่าย โดยเฉพาะกับคู่สนทนาที่เพิ่งรู้จักกันและคู่สนทนาที่มีอาวุโสกว่า
  - + ไม่เป็นเรื่องที่ทำให้เกิดความขุ่นเคืองใจกันหรือกระทบกระเทือนใจกัน

- + ไม่พูดขัดกลางคัน ที่เรียกว่า ทะลุกลางปล้อง ในขณะที่ผู้อื่นกำลังพูด ต้องข่มใจไว้ให้ได้
- + อย่าคิดค้นให้คนอื่นคนใดเล่าเรื่องราว หากเขาไม่เต็มใจจะเล่า เพราะเขาอาจมีเหตุผลที่จะไม่เล่าก็ได้
- + ไม่สนทนากันในสถานที่ที่ต้องการความสงบ หรือไม่เหมาะสม เช่น ห้องสมุด งานพิธีการต่าง ๆ สถานที่ชุมชนเพื่อจุดหมายอื่น
- + ไม่ควรสนทนานานเกินไป เพราะทำให้เสียเวลาประกอบกิจกรรมอื่น ๆ

การเริ่มสนทนา

ถ้าผู้ร่วมสนทนาไม่รู้จักกันมาก่อน ก็ต้องมีผู้แนะนำตัวให้รู้จักกัน ซึ่งมีหลักในการแนะนำดังนี้ คือแนะนำผู้น้อยให้รู้จักผู้ใหญ่ ผู้น้อย หมายถึง ผู้อ่อนอาวุโส อายุน้อยกว่าฐานะทางสังคมต่ำกว่าอีกฝ่ายหนึ่ง หรือยศต่ำกว่า ฯ

1. แนะนำผู้ชายให้รู้จักผู้หญิงถ้าฝ่ายหนึ่งอายุน้อยกว่าแต่หน้าที่การงานสูงกว่าก็ต้องพิจารณาความเหมาะสมในโอกาสที่แนะนำนั้น
2. แนะนำผู้มีอายุน้อยให้รู้จักผู้ใหญ่

สิ่งที่ควรบอกในการแนะนำตัว

1. ชื่อ - ชื่อสกุล ต้องบอกชื่อ-ชื่อสกุลของทั้งสองฝ่ายให้ถูกต้องชัดเจน ไม่ควรบอกเพียงชื่อเล่น
2. ตำแหน่งหน้าที่การงาน หรือสถานศึกษา ที่เป็นที่รู้จักในสังคม และจำคำยินดีให้เปิดเผย

หลังจากแนะนำตัวแล้ว ในกรณีที่เขาเป็นผู้สนทนา เราควรจะคุย ควรจะถามถึงงานอาชีพ หรือความสนใจของอีกฝ่ายหนึ่ง ได้บ้างเพื่อแสดงความสนใจและดำเนินการสนทนาต่อไปแต่ระวังอย่าถามเรื่องส่วนตัวจนเกินไป เพื่อทั้งสองฝ่ายรู้สึกเป็นกันเองต่อจากนั้นพยายามพูดถึงเรื่องที่ทั้งสองฝ่ายมีความสนใจร่วมกัน

การดำเนินการสนทนา

ในขั้นแรกต้องฟังอย่างสนใจในคู่สนทนา ตั้งใจและจับจุดสนทนาให้ได้ติดตามแสดงปฏิกิริยาพยักหน้าและยิ้ม

ขั้นต่อไป ต้องสนับสนุนให้ผู้อื่นสามารถพูด ไม่ใช่พูดเสียคนเดียว เราสนับสนุนให้คู่สนทนาได้ด้วยการซักถาม ฟังให้มากขึ้น ในบางครั้งก็พูดบ้าง แต่ไม่ใช่ซักหรือสอดกลางคัน